

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

De quarto gradu Humilitatis. Cap. IX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78809](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78809)

libello de cognoscendo profectu in virtutibus, post alia dicit: Non vite est profectus indicium, si quis commissa culpa se reprehenditibus offert, vitium exponit. & malis deegerit, neque gaudet latendo; contentusque est, si clam id ferat. sed confitetur operis, correctionis requirit; quomodo Diogenes dixit, eum, qui seruandus sit, querere debere aut probum amicum, aut infestissimi hostem, ut vel reprehensus vel correctus vicio liberetur. Et infra: Qui re ipsa proficit, exemplum Hippocratis sibi imitandum dicit, qui errorem suum de futuris capitis profectus est, inque literis retulit, existimabitque indignum fore, si cum tantis viris, ne alij eodem erroris venirent, suam testatam fecerit ignorantiam) ipse salutis sue studio non auderet fluctuantem iniustitiamque suam detegere atque confiteri. Si ergo Echnici, studio proficendi suadent manifestare suos defectus, quanto magis Religiosos id facere studio humilitatis decet.

CAPVT NONVM.

De quarto gradu humilitatis.

Quoad quartum humilitatis gradum, qui est velle, ut ab omnibus credatur malum, quod de se ipsis sentiunt, & ut ob hoc contemnantur, non promoueantur, non laudentur, sed vituperentur.

Multos nouimus, inquit S. Gregorius P. libr. 22. mor. c. 14. qui nullo arguente sese peccatores confitentur, cum vero de culpa sua fortasse fuerint correpti, defensionis patrocinium querunt. Et S. Bernardus de talibus loquitur ser. 4. de Aduentu: Sunt qui peccata sua sic confitentur, ut videri possent ex desiderio mundandi cordis id agere, (omnia enim in confessione lauantur nisi quod ea, quae sponte dicuntur alius, ab aliis patienter audire non possunt. Qui si vere mundari desiderarent, ut videntur, non irritarentur, sed haberent eis gratiam, qui suas illis maculas demonstrarent. Et B. Laurentius Iustinianus l. de humil. c. 1, Experientia, inquit, refte, pauci reperiuntur numero in comparatione ceterorum, qui saltem naturali exagitati impulsu, praesse potius non ambiant, quam subesse, laudari magis appetant, quam despicere, atque plus concupiscant ab hominibus boni existimari, quam mali. Hac procul dubio sunt superbiae germina, haec (inquam) elationis sunt filiae, quae nisi sedula coereantur disciplina virtutum, ex quotidiano accrescunt usu, & ex filibus spiritalibus efficiuntur matres, nec non ex teneris arbutis arbores ingentes fiunt, ita ut volucres caeli, aerea videlicet potestates, in eis nidescant, & proprios nutriat fetus.

Extat hac de re praclarum exemplum apud Cassianum coll. 18. c. 11. Cum enim quidam ad Abbatem Serapionem, summam sui abiectioem habitu ac verbis praeserens, venisset, eumque, senex, secundum morem, ut orationem offerret, hortaretur, ille nequam annuens deprecanti, tantis se subiiciens afferebat flagitijs inuolutum, ut ne vsum quidem huius communis aeris mereretur. Psalms quoque (id est, matia, vel

storea, aut regetis, confecta ex pappo, aut gramini, qua paumentum tegebatur, super quas sedebant vel cubabant Monachi) ipsius refugium sessionem, humi potius respicebat. Cui vero etiam ad ablationem pedum multo nimis praebisset assensum, tam Abbas Serapion refectioem transacta, collationis consuetudine prouocante, mouere eum benigne ac leniter cepit, ne otiosus ac vagus iuuenis praesertim tam robustus instabili leuitate per vniuersa discurreret, sed ut in cella residens, secundum Regulam Seniorum, suo potius operi, quam aliena vellet munificentia sustentari. Ad hoc illi tantam tristitia & dolore est suppletus, ut amaritudinem corde conceptam, ne vultu quidem dissimulare potuerit. Cui Senex: Hactenus, inquit, o Fili, cunctis te fatinorum ponderibus onerabas, non meruens, ne confessione tam atrocium criminum notam existimationis incurreres: quid, quae, nunc est, quod ad simplicem admonitionem nostram, quae tamen in se non modicum nullum opprobrium, sed etiam adificationis habuit ac dilectionis affectum, tanta te vides indignatione permotum, ut eam ne vultu quidem occurrere, aut frontis serenitate dissimulare potueris? an fortasse dum te humilitas illam expectabas, a nostro ore sententiam: tuus accusator est sui in principio sermonis: Proinde vera est cordis humilitas retinenda quae non de affectu corporis atque verborum, sed de intima mentis humilitione descendit. Quae tunc demum euidentissimam patientiae suae fulgebant indicia cum quis non ipse de se crimina ab aliis non credenda iactauerit, sed ab aliis libenter arroganter iniuste contempserit, & irrogatas iniurias mansueti cordis aequanimitate tolerauerit. Hec Abbas Serapion, qui deceit millibus Monachorum praefuisse legitur apud Sozomenum.

Hic gradus est perfectior alius, supponit enim priores, & addit desiderium sui contemptus, ex sinistra aliorum de se opinione ortum, vel potius ex vera; siquidem vere talem se esse indicat ac proinde iij. qui idem de eo sentiunt, habendi sunt ab eo, pro vere iudicantibus de se & suo statu. Vnde tanquam verus humilis, inquit S. Bernard. ser. 16. in Cant. vult reputari, non humilis praedicari: gaudet contemptu sui, hoc solo superbus, quod laudes contemnat: quod quidem bona superbia est.

Obseruat tamen Lessius l. 4. c. 4. dub. 7. n. 48. de iustit. Non semper expedire, ut alij nostros defectus nouerint, aut nihil nos aestiment, propter edificationem & fructum aliorum. ut S. Bernardus notat ser. 42. in Cant. adferam eius verba: Si veritatis ipsius, quae te tibi veraciter atque salubriter demonstrant, sicut splendore illuminatus, ita affectus amore sufficit, voluit se procul dubio, quod in te est, eandem omnes de te tenere sententiam, quam ipsam apud te veritatem habere cognoscit. Sane quod in te est, dixerim, quoniam plerumque non expedit innotescere omnibus omnia, quae nos scimus de nobis, atque ipsa veritatis charitatis, & charitatis veritate veramur, palam fieri velle, quod nocens agnoscent.

Hunc gradum humilitatis, commendat nobis regula II. Summarij, quae caigit a nobis, ut

admittamus & concupiscamus totis viribus, quicquid Christus Dominus noster amavit & amplexus est, scilicet conumelias, falsa testimonia, & iniurias patris ac filii haberi & existimari, nulla tamen ad id per nos data occasione.

Circa quam regulam, & ipsum gradum humilitatis, duo quæri possunt. Primo, An ita optanda sit nobis, mala in cordibus aliorum de nobis opinio, ut nunquam bonam optare liceat aut procurare? Secundo, Quid significat, non dare occasionem malæ de nobis opinionis?

63. Quoad primum, docet S. Thomas 2.2. q. 132. a. 1. hominem laudabiliter posse ad aliorum utilitatem suam gloriam appetere, secundum illud Matthæi: *Videant opera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum qui in calis est.* Et ad 3. ait, posse appeti gloriam seu laudabilem famam, vel ad hoc, quod Deus ab hominibus glorificetur, vel ad hoc, quod homines proficiant ex bono, quod in alio cognoscunt; vel ex hoc, quod ipse homo, ex bonis, qua in se cognoscit per testimonium laudis aliena, studeat in eis perseverare, & ad meliora proficere: Et secundum hoc laudabile esse, quod curam habeat aliquis de bono nomine.

Hæc doctrina speculatiuè vera est, sed in praxi & exercitio omnibus illis fugienda, qui in se sentiunt lapsus voluntarios contra humilitatem, imò & tentationes importunas vanæ gloriæ. Cum enim amor nostri proprius obfuscat intellectum, & vitia nobis obiciantur, sicut dæmonis astu, sine nostro vitio, sub specie virtutis, facile fieri potest, ut immortificatus, sub prætextu finis & effectus boni, appeteret bonam apud alios opinionem, vel etiam gloriam, quæ est index bonæ opinionis, & ab hac pullulat, cum tamen verè illam appeteret, ex spiritu superbiæ & vanitatis. Ideo viri matutæ virtutis vehementissimè horrent omnem gloriæ appetitum, etiam ob finem bonum, tum ne periculo se exponant vanitatis, quia, ut ait S. Bernardus serm. 54. in Cant. *Scruiator viarum suarum ac studiorum, in omnibus semper habet suspectum arrogantia vitium ne subrepat:* tum quia is non est necessarius ad vllum finem bonum: Quia per contrarios actus humiliatiõis, vel aliarum virtutum, æquè potest homo esse causa Diuinæ gloriæ & profectus proximi, & se ipsum excitare ad meliora, & omnia illa, eaque, longè tutius & securius assequi, ob quæ S. Thomas docet, posse laudabiliter gloriam, ac proinde & bonam aliorum opinionem appeti. Et ita experientia constat, Sanctos, qui datis etiam occasionibus, conati sunt vilescere in opinione hominum, vel sine occasionibus, studuerunt vitæ rationem communem aliis, mediocriter bonis, sectari, facile esse assecutos & opinionem eximiam (etsi à se non desideratam nec intentam) & eos effectus, ob quos S. Thomas ait posse appeti gloriam. Et hac quoque in re verificatur illud Christi promissum Lucæ 14. 11. *Qui se humiliat, exaltabitur.* etsi non intendat is qui se humiliat.

64. Quoad secundum, per occasionem S. P. N. Ignatius intelligit, omnem talem actionem & verba, quæ vel merito quemvis prudentem scandalizare & offendere possent vel certè talia sint natura sua, ut non possint in bono sensu accipi, & in bonam partem trahi, tales occasiones fugiendæ sunt. Et ita B. Angela de Fulgino, in doctrinâ sibi diuinitus traditâ, & Deo distante à se Italicè conscripserat, c. 60. vitæ suæ, id de Christo ait: *Honorem mundi semper fugit, & verecundias semper tolerauit, & libenti animo acceptauit, non dante ex parte sua occasionem nec causam.*

Primi generis exempla sunt, omnia ea, quæ speciem peccati habent, uti est osculari publicè faminas (quod à quodam sancto ad sui despicentiam publicè in templo fieri solitum, scio à testibus oculatis) simulare iracundiam, & verbis, signisque, vel factis eam prodere, uti ideim faciebat, tunc cum ea prodi non debetio dem curtu cum feminâ vehi, socio non præsentem: noctu in angulis & tenebris loqui, in locis non peruiis, cum personâ suspectâ, vel periculosa, vel non bonæ famæ, & his similia. Huc refert potest factum illud cuiusdam Monachi, qui comitante faminâ urbem est ingressus, ducens eam tanquam itineris sui comitem. Talia sunt exempla non imitanda à religiosis, imò à nullis, quia rarò sine peccato fiunt, quæ refert S. Iohannes Climacus gr. 26. col. 11. de quodam Fratre qui aliquando ignominiam affectus, cum omnino corde motus non fuisset, in ignominia lamentari cepit, hac sic perturbatione tranquillitatem suam abscondens: alius item ex Fratribus, cum primam sessionem omnino non cuperet, hanc se appetere avidissimè finxit: alter solitarius primo manè vna borrum allatum, summo quodam ac celeri impetu illum deuorauit absque appetitu vilo, per hoc se ipsum gula additum dæmonibus indicans: alius cum modicas amisisset palmas, totâ die se merentem finxit. Et infra laudat quendam, qui ut duos auocaret ab impuro quo se diligebant amore, vnicuique dixit de altero, quod ipsum maledictis insectaretur, & sic ad discordiam perduxit, & odio infesto fornicationis vinculum dissoluit. Et gradu 25. col. 4. altissima humilitatis argumentum esse ait, culpas, quæ non adsint in quibusdam rebus, vilitatis gratiâ confingere: & laudat quendam, qui veste reiectâ absque vllâ passione ciuitatem circumit nudus.

Hæc exempla à Societatis nostræ integritate, ad exemplum vitæ Christi & Apostolorum se conformare satagentis, longissimè debent abesse, etsi ab aliquibus Sanctis vilitata fuerint. Quod uti in illis verti non debet vitio, ita in nobis id facere, esset spiritus peregrinus à Clericali Apostolico abhorrens, & magis etemitico conueniens, quam ei statui, qui communi viâ Sanctorum, suam & proximorum perfectionem quæret debet, & habet regulam à S. suo Fundatore traditam id vestantem.

Secundi generis exempla sunt, quæ non tam

E e e mali

malitiæ, quàm stultitiæ speciem habent, vel leuitatis, quæ etsi in quibusdam Sanctis alterius instituti improbat non debent, à nobis tamen aliena esse debent, & à Christo Apostolisque eius ac primariis Ecclesiæ sanctis Doctõribus non vñtata. Atque ita actus à S. Salo stultitiam simulante editi, nobis vitandi sunt: vti & illa S. Francisci denudatio, quam describit S. Bonauentura in eius vitâ: & alia similia quæ recenset in Opusculo de Confusione quarendâ c. 5. & 6.

Tertium his peius est, dum quis mentiendo sibi affingit peccata, quæ non admisit. Talium exempla commemorat S. Ioannes Climacus gr. 4. sed mirum non est, quia hic error occupauerat aliquos antiquos Monachos, vti Cassianum l. 5. c. 37. 39. & Coll. 17. c. 15. 16. 17. 20. Et Alonnum apud S. Dorotheum ser. 9. haustus ex doctrinâ Platonis, l. 3. de Repub. & l. 2. de legibus, damnatus à Scripturâ pluribus in locis, & à SS. Patribus, ac Iure Canonico.

65. Porro modi, quibus aliquis, occasionem non dando, potest incidere in malam opinionem, sunt hi, ii que duplices:

Primo negatiui, quorum aliquos enumerabo.

Primus est, si quis dum accusatus vel infamatus est, taceat, non se purget, non se defendat. Vti fecit S. Marina Virgo in virili habitu, sexum vitilem simulans, stupri insimulata: & S. Petrus Martyr accusatus, ob admissas ad cellam sæculares Virgines, cum eæ essent celestes.

Secundus, si quis, dum laudatur, commendatur taceat, & non impediat sui laudationem. Tales enim ab imperfectis solent haberi pro laudis propriæ amatoribus.

Tertius, si exterius vites omnia extraordinaria, non requisita ad perfectam regulatum obseruationem, quæ si adhiberes, habereris in meliore, quàm alij opinione, vti sunt ieiunia ab aliis non obseruata, & his similia.

Sic S. Franciscus, vt author est S. Bonauentura in eius vitâ c. 10. *Quando*, inquit, à priuatis redibat orationibus, quibus penè in virum alterum mirabatur, summopere studebat conformare se ceteris, ne forte quod foris ostenderet, aura fauoris, intus à mercede euacuaret. Cum in publico, subitò afficeretur, visitatus à Domino, semper aliquid obiciebat adstantibus, ne sponsi familiares attractus forissecus vulgarentur; gemitus, duos anhelitus, extrinsecos nutus, orationes inter Fratres deuitabat, quia diligebat secretum.

Sic noster S. Ignatius, exceptâ admirabili externâ modestiâ & circumspessione in loquendo, ac spirituali, sed hilari agendi cum sæcularibus modo, nihil singulare præ se ferens id (communi piorum Sacerdotum agendi modò vsus) lucratus est inter alia, vt cum anno 1599: me præsentè Romæ ageretur, de instituendo, auctoritate Apostolicâ processu, ad procurandam

eius Canonizationem, & ad hoc concedendum Cardinales SS. Rituum suum præbuisent consensum, quidam summæ apud omnes, & primariæ in Curia Romanâ auctoritatis Prælati (cuius nomini parco) mihi, & multis aliis adhuc viuentibus, benè notus, hoc impediuerit negotium, hanc solam sui facti reddens rationem, quòd dum esset adolefens nouisset optimè Ignatium, & nil in eo singulare aduertisset: id vitio tribuens, quòd virtuti Ignatij tribuere debuisset, ad Christi exemplar se conformanti de quo ignari rerum & maleuoli dicebant: *Cum peccatoribus manducat Magister vesper. Et, Manducat & bibit. Et, Vini potator est.* vnde coactus est, ipse humilitatis & mansuetudinis author, & omnis sanctitatis exemplar & Magister, Christus Iesus dicere pro consolatione suorum: *Beatus, qui non fuerit scandalizatus in me.*

His insitens vestigiis S. Franciscus Xauerus, in conuersatione cum bonis & malis erat lætissimus, omnibus fiebat omnia, vt Christo omnes lucrificeret; inuitatus ad conuiuia, ea adibat, in iis minimè retriens, sed valde hilaris erat, & vt concubinarum turpem conuictum & numerum dissolueret, huius formam & speciem, aliarum turpitudinem exaggerabat, quòd hac ratione ad honesti matrimonij leges, concubinarios, ad conuiuendum cum vnâ solâ perduceret. Quod quidem illi magnam apud Deum meritorum suppetitauerit materiam, sed apud rudes etiam domesticos, & apud maleuolos, magnam præbuit inuidiæ & maledicentiæ, non suo, sed illorum vitio, occasione, quemadmodum Romæ legi in Indico processu, pro eius Canonizatione factò. Omitto aliorum exempla Sanctorum, hæc sufficiant.

Quartus, si dona Dei maiora, præsertim ea, quæ vulgus admiratur, extra casus euidentijs vtilitatis, vel claræ necessitatis, etiam ob finem bonum, tamen nec vtilem, nec necessarium, omnino aliis non patefaciat. *Sanctorum virorum est*, inquit S. Gregorius lib. 19. mor. c. 14. *bona quæ fecerint occultare.* Hinc est etiam quòd Dominus duos cæcos iuxta viam sedentes illuminans, præcepit dicens Matth. 9. 30. *Videte ne quis sciat.* Cuius rei vix vlla est vtilitas. Nam fructus, qui in aliis speratur ex tali manifestatione, vix, aut ne vix quidem, sequitur, vt patet experientia. Vnde legimus, multa magna miracula à variis Sanctis edita, nec reddidisse meliores eos coram quibus facta sunt, vel quibus manifestata sunt, & quandoque dedisse occasionem, ea irridendi, & Deum offendendi, iniquis censuris.

Ideo S. P. Noster Ignatius, cum multis annis rogatus esset à nostris, præsertim à Patre Hieronymo Natali, vt narraret vitæ suæ scienciam, pro ædificatione Societatis, ad eius instructionem & consolationem, non nisi ante mortem id facere cepit, & ægrè inchoatam narrationem per

per intervalla, quandoque aliquot mensium, prosequatur, vñs ad hoc operã Patris Ludovici Consalvi de Camerã Lusitani, Domus Professæ Romanæ tunc Ministri.

Negari tamen non potest, sæpissimè Deum, inuitos quodammodò cogere seruos suos, vt aliqua de se dicant laudis materiam præbentia, tum vt iuuentur audientes, tum ob alios fines, sibi nõtos, vt constat ex historiis Ecclesiasticis, capite sequenti commemorandis. Sed & hoc ipsum, quod Dei serui, Deo posituè impellente, faciunt, sæpè redundat in eorum humiliationem & contemptum, arcano Dei consilio. Hinc enim & aduersarij Dei seruatorum, & alij rerum huiusmodi notitiam & experientiam non habentes, siue bono zelo mori, siue ex defectu experientie & plenæ cognitionis rerum Diuinarum, siue ab alijs inducti, occasionem arripiunt, salem manifestationem improbandi, carpendi, & apud alios traducendi. Quod seruis Dei eiusmodi magnam præbet humiliationis & meritorum materiam: præsertim, cum, vt ait Aristoteles, multa falsa, sint probabiliora veris. Ita enim sciunt aliqui proponere & colorare accusationes seruatorum Domini in hac materia, vt inexpertis id persuadeant tanquam malum, & alijs noxiū: & hac ratione, multa bõga impediunt, quemadmodum incredulitas Iudæorum effecit, vt ne ipse Deus mira edere opera eam ob causam potuerit, teste Spiritu sancto, Matth. 13. v. 58. Deus tamen, qui dat cum tentatione prouentum, & qui seic ex lapidibus suscitare filios Abrahæ, & educere mel de petrâ, oleumque de saxo durissimo, facit, vt tales quoque aduersitates, diligentibus Deum cooperentur in bonum.

CAPVT DECIMVM.

An manifestatio Dei donorum, sit, in eo, qui illa alijs manifestat, contraria humilitati.

80. **P**rima specie videtur esse humilitati contraria, has ob causas. Primò, quia humilitas impellit ad occultanda Dei dona, nam, vt ait S. Prosper, humiles refugium quicquid boni operantur agnosci. Hinc Daniel Stylita infirmos à se sanitates beneficium petentes, mittebat ad Oratoriu Reliquis sui Magistri Simeonis celebre, & ibi existentibus interim impetrabat eis sanitatem, vt ea non sibi absenti, sed illis Reliquis adscriberetur. Secundò, quia humilitatis actus est, optare malam de nobis aliorum opinionem. At manifestatio Dei donorum, præsertim miraculorum, conciliat opinionem sanctitatis, & abigit, si quæ erãt, malam aliorum de nobis opinionem. Tertio, quia Christus, qui à se nos discere humilitatem voluit, & se & sua do-

na miraculosa occultabat, & occultari ab alijs voluit, etsi viderentur necessaria, saltem vtilia, vt pro Deo haberetur, & crederetur, ac cole-

retur. Hanc enim ob causam celebrem illam sui Transfigurationem, quoad videret, occultam esse voluit: Præcepit eis, inquit S. Matthæus, dicens: Nemini dixeritis visionem, donec filius hominũ à mortuis resurgat, quod sanè illi nemini dixerunt in illis diebus, teste S. Luca. Et aliàs, cum omnes curasset, qui eum secuti erant, præcepit eis, ne manifestum eum facerent. Et cum curasset surdum & mutum, præcepit eis, ne cui dicerent. Et cum cæcis lumen restituisset, dixit eis: Videte, ne quis sciãt. Et cum leprosum tactu suæ manus mundasset, ait illi: Vide nemini dixeris. Imò præcepit Discipulo suũ, vt nemini dicerent, quia ipse esset Iesus Christus. Et dæmonibus præcepit, ne eum manifestarent, & hominibus in quibus ij erant. Si ergo Christus sua dona miraculosa occultabat, etsi non esset superbia & vanitati, nec vlli peccato obnoxius, quantò magis homines puri, & peccatores expositi periculis vanæ gloriæ, eadem occultare debent, & in hac re Christi humilitatem imitari. Quarto, esto, sis magnus Dei seruus & plenus donis Sanctorum, tamen, vt docet S. Gregorius Papa, Sanctorum virorum est, bona, qua fecerint, occultare. Quintò, prima littera spiritualis Alphabeti est, vt ait S. Bonauentura: Amare nesciri, & pro nihilo reputari. At qui dona Dei propria, mira præsertim, manifestat alijs, hoc ipso ostendit se velle sciri, & pro Sancto reputari: quod directè videtur esse humilitati contrarium. Antequam hæc argumenta solutam,

Dico primò, dona talia narrare ob malum finem, scilicet ob superbiam vel iactantiam, aut vanitatem & laudum desiderium inordinatum, peccatum est. Res est certa, non negatur, probatione non indiget. Quisquis se apud homines iactat, & ita venditat bona opera sua, vt finem eorumdem operum in laude hominum ponat, inquit S. Anselmus, eandemq; laudem hominum quasi mercedem computet operum suorum, nequam Christi seruus est. Et vt dicebat S. Odilo Abbas, teste B. Petro Damiano in eius vitã, quantumlibet sublimè sancti operis edificium, per vanam gloriam subidè corrumpitur.

Nec hoc tantum malum inde provenit, sed etiam Deo infertur iniuria: Ne requiramus laudes aliorum, inquit S. Chrysostomus, hoc enim Domino iniuria est, si tanquam non sufficiat ad nos laudandum, eo omisso ad conferuendũ festinemus. Quemadmodum enim, qui in paruo teatro certans, magnum sibi inquirunt, ac si illud non satis sit ad præbendam de se spectaculum: sic qui in conspectu Dei certantes, inde hominum sibi famam quarunt, maiori omisso teatro, minoris cupiditate, magnum sibi supplicium accersunt.

Nimirum ob superbiam & vanam gloriam, dum ex eius instinctu, Dei dona sibi collata, ob-

Matth. 17.9.
Luc. 9.36.
Mat. 12.16.
Marc. 7.36.
Matth. 9.30.
Mat. 8.4.
Matth. 16.20.
Marc. 13.12.
Matth. 12.16.

1. 19. mor. cap. 14.
tom 2. opusc.

h. 12. in 1. Corinth.

